

Segona Llengua Estrangera

La ràpida evolució de les societats actuals i les seves múltiples interconnexions exigeixen el desenvolupament d'aquelles competències que ajudin els individus a practicar una ciutadania independent, activa i compromesa amb la realitat contemporània, cada vegada més global, intercultural i plurilingüe. Tal com assenyalava el Marc de Referència de Competències per la Cultura Democràtica, en les actuals societats, culturalment diverses, els processos democràtics requereixen del diàleg intercultural. Per tant, la comunicació en diferents llengües resulta clau en el desenvolupament d'aquesta cultura democràtica. En la idea d'un Espai Europeu d'Educació, la comunicació en més d'una llengua evita que l'educació i la formació es vegin obstaculitzades per les fronteres, i afavoreix la internacionalització i la mobilitat, a més de permetre el descobriment d'altres cultures, ampliant les perspectives dels alumnes.

El plurilingüisme fa referència a la presència simultània i interrelacionada de dues o més llengües en el repertori lingüístic individual. Els coneixements i experiències lingüístiques de cada individu, adquirits bé en el seu entorn o bé a l'escola, no s'organitzen en compartiments estancs, sinó que s'interrelacionen i contribueixen a desenvolupar i ampliar la competència comunicativa dels subjectes. En aquest sentit, el Consell d'Europa indica que l'objectiu de l'aprenentatge de llengües en l'actualitat no ha de ser el domini d'una, dues o més llengües considerades de forma aïllada, sinó l'enriquiment del repertori lingüístic individual i el desenvolupament del perfil plurilingüe i intercultural compost per diferents nivells de competència en diferents llengües que van canviant en funció dels interessos i necessitats de cada moment. Aquesta és precisament la finalitat d'incloure l'aprenentatge d'una segona llengua estrangera en l'etapa de l'Educació Secundària Obligatòria.

L'oferta de la matèria de segona llengua estrangera contribueix de manera directa a la millora de les destreses lingüístiques, plurilingües i interculturals dels alumnes. La dimensió comunicativa, que està composta per les dues primeres, ajuda a desenvolupar les capacitats vinculades amb el llenguatge i la comunicació, i afavoreix l'enriquiment del seu repertori lingüístic. La dimensió intercultural engloba els aspectes històrics i culturals que permeten conèixer, valorar i respectar tant la diversitat lingüística com la cultural. Totes dues dimensions, la comunicativa i la intercultural, contribueixen al fet que els alumnes puguin exercir una ciutadania independent, activa i compromesa amb una societat democràtica. Els coneixements, destreses i actituds que implica aquesta matèria ajuden a l'enriquiment dels repertoris i experiències dels alumnes, per la qual cosa faciliten la seva integració i la seva participació en una varietat de contextos i situacions comunicatives que han de suposar un estímul per al seu desenvolupament i millors oportunitats en els àmbits personal, social, educatiu i professional.

El Marc comú europeu de referència per a les llengües (MECR) és peça clau per determinar els diferents nivells de competència que els alumnes adquireixen en

les diferents activitats de la llengua, i serveix també de suport en el procés d'aprenentatge de la llengua estrangera, que s'entén com a dinàmic i continuat, flexible i obert. Així mateix, estableix les bases per a la definició de les competències comunicatives i interculturals, que constitueixen la base del currículum de llengües estrangeres. Per tant, el MECR, que serveix de referent per al desenvolupament i l'anivellament dels diferents elements curriculars de la matèria de Llengua Estrangera, ho serà també per a la de Segona Llengua Estrangera. D'acord amb l'enfocament orientat a l'acció que planteja aquest MECR, que contribueix de manera significativa al disseny de metodologies eclèctiques, el caràcter competencial d'aquest currículum convida el professorat a crear tasques interdisciplinàries, contextualitzades, significatives i rellevants, i a desenvolupar situacions d'aprenentatge on es considerin els alumnes com a agents socials progressivament autònoms, i gradualment responsable del seu propi procés d'aprenentatge. Això implica tenir en compte els seus repertoris, interessos i emocions, així com les seves circumstàncies específiques, amb la finalitat d'establir les bases per a l'aprenentatge al llarg de tota la vida.

La matèria de segona llengua estrangera en l'etapa de l'Educació Secundària Obligatoria és una matèria d'opció oferta a quart curs. No obstant això, els alumnes que l'estudien en poden haver iniciat el seu contacte amb anterioritat, ja que s'inclou entre les matèries optatives d'oferta obligada de primer a tercer en aquesta etapa. Per això, el currículum per a la matèria de segona llengua estrangera ha de ser prou flexible com per ajustar-se a la diversitat de nivells que pot presentar els alumnes. Per tal de contribuir a aquesta flexibilitat, aquest currículum desenvolupa els nivells bàsics prenent com a referència el currículum general de la matèria de Llengua Estrangera, que haurà d'adequar-se a les característiques de cada un dels alumnes.

Especificacions sobre les competències específiques, els sabers bàsics i els criteris d'avaluació.

Els ensenyaments d'una segona llengua estrangera han d'anar dirigits a la consecució de les mateixes competències específiques establertes per a la primera, amb la necessària adequació del nivell a les característiques dels alumnes. Així, aquesta matèria està dissenyada a partir de les sis competències específiques plantejades en el currículum de Llengua Estrangera, que recullen aspectes relacionats amb les activitats comunicatives de comprensió, producció, interacció i mediació, així com amb el plurilingüisme i la interculturalitat.

Els criteris d'avaluació determinen el grau d'adquisició de les competències específiques per part dels alumnes, per la qual cosa s'hi presenten vinculats. La seva adequada aplicació depèn dels nivells de partida dels alumnes. L'avaluació ha de remetre fonamentalment als assoliments tenint en compte la situació de partida de cada alumne. Així, els criteris d'avaluació de la matèria de Llengua Estrangera s'han d'utilitzar com a referent tant per a la detecció del punt de

partida dels alumnes, com per a l'avaluació del nivell final, ajudant així a establir el grau d'avançament experimentat pels alumnes de manera individualitzada.

Finalment, els sabers bàsics conjuminen els coneixements (saber), les destreses (saber fer) i les actituds (saber ser) necessaris per a l'adquisició de les competències específiques de la matèria, i afavoreixen l'avaluació dels aprenentatges a través dels criteris. S'estructuren en tres blocs. El bloc de «Comunicació» abasta els sabers que és necessari activar per al desenvolupament de les activitats comunicatives de comprensió, producció, interacció i mediació, inclosos els relacionats amb la cerca de fonts d'informació i la gestió de les fonts consultades. El bloc de «Plurilingüisme» integra els sabers relacionats amb la capacitat de reflexionar sobre el funcionament de les llengües, amb la finalitat de contribuir a l'aprenentatge de la llengua estrangera i a la millora de les llengües que conformen el repertori lingüístic dels alumnes. Finalment, en el bloc de «Interculturalitat» s'agrupen els sabers sobre les cultures vehiculades a través de la llengua estrangera i la seva valoració com a oportunitat d'enriquiment i de relació amb els altres. S'inclouen també en aquest bloc els sabers orientats al desenvolupament d'actituds d'interès per entendre i apreciar altres llengües, varietats lingüístiques i cultures.

